

**POHJANMAAN ELY-KESKUS
STRATEGINEN TULOSSOPIMUS 2012–2015
– TARKISTUSLOMAKE**

Liite 1

LOKAKUU 2012/JOULUKUU 2012

TARKISTUS 2012

LIITE 1 19.12.2012

POHJANMAAN ELY-KESKUKSEN STRATEGINEN TULOSSOPIMUS 2012-2015 - TARKISTUSLOMAKE

1. ELY-keskuksen johdon puolivuotiskatsaus 2012

Vuosi 2012 on Ely-keskuksen alueella kehittynyt odotusten mukaisesti. Työllisyysaste on jopa hitusen parempi kuin tavoite 70.7% ja työttömyysasteikin on lähes tavoitteiden mukainen 6,5%. Työttömyysaste on pysynyt maan parhaimpana.

Yritysten ja maatilojen toiminta on sekä Pohjanmaan- että Keski-Pohjanmaan maakunnissa jatkunut normaalista. Mitään suuria irtisanomisia tai lopettamisia ei ole tapahtunut. Odotukset yritysten keskuudessa ovat hyvin varovaiset. Ratkaisevaa onkin mielen maailmamarkkinat äästä eteenpäin kehittyvätkin ja mielen Euro-kriisi saadaan ratkaistua.

Te-toimistouudistus on edennyt suunnitelmallisesti. Alueella olevista 5 TE-toimistosta muodostuu vuoden 2013 alusta yksi Pohjanmaan TE-toimisto, jolla on toimipisteet Vaasassa, Närpiössä, Pietarsaaressa, Kokkolassa ja Kausisilla Tulevan toimiston johto on valittu ja henkilöstön hakeutuminen uusiin tehtävänkuvuihin on alkamassa.

Pohjanmaan ELY-keskuta on kehitetty suunnitelmien mukaan. Sairauspoissaolot ovat säilyneet alhaisella tasolla ja työtyytyväisyys ollut hyvää. Vaikutavuus- ja tuloksellisuusujohtelman mukaisesti htv vähennys ollut 3 htv:tä. Toimintamäärärahojen nopea väheneminen tulevina vuosina johtaa 6 htv vähennystarpeeseen vuodessa.

Vuoden aikana Keksintösäätio sanoi sopimuksen irri Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Keksintöpalvelua tarjotaan nyt pääsääntöisesti Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusetä.

2. Toimintaympäristön muutokset

Pohjanmaan ELY-keskusalueen vahvuutena on voimakas teollisuus. Vientiin suuntautunutta suurteollisuutta on Vaasassa, Kokkolassa ja Pietarsaaressa ja niiden aihankintaverkostot tuovat työtä myös muualle maakuntiin. Vaasansuudun energiaklusteri on jopa Pohjoismaiden suurin lajissaan. Maa- ja metsätalous on koko maahan verrattuna toinen tärkeä toimiala, jossa on erikoistunutta tuotantoa niin la- sinalaistuotannossa kuin turkistarhauksessakin. Julkiset palvelut ovat suurin työllistävä toimiala mutta yksityisten palvelujen osuus on selvästi koko maata alhaisempi. Rakentaminen on pysynyt vilkkaana.

Alueen haasteena onkin juuri suuri riippuvuus teollisuudesta ja sen globaaleista markkinoista. Maailmantalouden suhdanteiden vaihtelut näkyvät välittömästi yritysten tilauskannoissa ja työllisyydessä. Alue selvisi tosin erittäin hyvin vuoden 2009 taantumasta koko maahan

verrattuna mutta paineet tuotannon siirtämiseen halvempien tuotantokustannusten maihin ja lähemmäksi markkinoita kasvavat.

Yleistä tunnelmaa syksyllä voidaan luonnehtia lähinnä odottavaksi. Tunnelmaan vaikuttaa eniten epä tietoisuus siitä, miten euroalueen valtioiden velkakriisi hoidetaan ja mitä heijastusvaikutuksia sillä on alueen elinkeinoelämään. EU on kuitenkin edelleen alueen teollisuuden tärkein vientialue vaikka erityisesti Aasian markkinoiden merkitys onkin viime vuosina kasvanut.

Koko ELY-alueen ehdottomasti keskeisimpiä toimintoja ovat energiaklusteriin kytkeytyvät toimialat: energiatuotannon, metallituotteiden, koneiden ja laitteiden sekä sähkölaitteiden valmistuksen ja niiden huollon ja korjauksen toimialat. Myös klusterin insinööri- ja suunnitteluyritysten merkitys kasvaa jatkuvasti. Lisäksi klusterin investoinnit tuovat runsaasti työtä rakennusosalalle. Energiaklusterin avainyritysten tilauskanta onkin säilynyt hyvällä tasolla ja uusia investointeja on tulossa. Energian säästöön ja käytön tehostamiseen liittyvä kysyntä kasvaa globaalisti kiihtyvällä nopeudella joten alueen energiaklusterin tulevaisuuden näkymät ovat erinomaiset.

Kokkolan seudun suurteollisuus on toinen tärkeä keskittymä. Se koostuu kemian teollisuudesta ja metallinjalostuksesta. Se on vakaassa tilanteessa eikä siihen kohdistu tiedossa olevia uhkia. Pietarsaaren seudulla metsäteollisuuden rakennemuutos jatkuu mutta elintarviketeollisuus on voimakkaassa myötätuulessa. Suupohjan rannikkoseudun toipuminen Kaskisten Metsä Botnian tehtaan lakkauttamisesta kangertelee. Kaustisen seutukunnassa tunnelma on muuttunut negatiivisemmaksi ja varovaisuus on lisääntynyt.

Alueen logistisessa asemassa saavutettiin uusi virstanpylväs, kun Vaasan ja Seinäjoen välinen rautatie saatiin viimein sähköistetyksi. Se mahdollistaa työmatkaliikenteelle muitakin mahdollisuuksia kuin yksityisautoilun. Vaskiluodon sillan perusparannus puolestaan edesauttaa Vaasan sataman tehokkaamman hyödyntämisen alueen teollisuudelle. Kokkolan ja Pietarsaaren satamissa on myös parannusinvestointeja, samoin Kruunupyyn lentokentällä. Kokkolan – Ylivieskan kaksoisraiteen rakentaminen viivästyy. Lentoliikenne on Vaasan kentällä kasvanut voimakkaasti ja suoria yhteyksiä Eurooppaan on parannettu. Huolenaiheena ovat Vaasan ja Uumajan välisen laivayhteyden vaikeudet. Suupohjan radan perusparannusta toivotaan myös. Tieverkon rapautuminen kaikilla tasoilla on hälyttävää. Tuulivoimarakentamisessa olisi tulossa suuria investointeja pitkin Pohjanlahden rannikko mutta ne ovat viivästyneet kaavoituksen kanteiden vuoksi.

Vuoden 2012 alkupuoliskolla työttömiä oli Pohjanmaan ELY-keskuksen alueella keskimäärin 7 600 henkilöä. Se on vähän enemmän kuin edellisellä vuonna. Loppuvuodesta työllisyystilanne on pahenemassa. Ryhmälomautusten määrä on kasvanut. Nuorten työttömyys on pysytellyt yli 1 000 henkilön tasolla. Yli vuoden kestänyt pitkäaikaistyöttömyys on vähitellen kasvanut. Ulkomaalaisten työttömyys on lisääntynyt yli 600 henkilön tasolle.

3. ELY -keskuksen esitys strategiseksi tulossopimuksen tarkistamiseksi	
3.1. Alueen elinvoimaisuus	
Strategiset painotukset	ELY –keskuksen muutosesitys <ul style="list-style-type: none"> - Muutettavaksi esitettäviin kohtiin kopioidaan hyväksytyt sopimukset ja kirjoitetaan siihen esitettävä <u>muutos alle-viivatuna.</u> - Ellei muutoksia esitetä, jätetään kohta tyhjäksi.
Alueen vahvuuksien tunnistaminen ja hyödyntäminen	Ei muutosesitystä
Tasapainoinen väestörakenne ja korkea työllisyys	Lisäys: Alueen teollisuuden myönteinen kehitys ja lisäänntyvät työvoiman tarve erityisesti insinöörien osalta edellyttävät lisää panostuksia osaavan työvoiman saamiseksi alueelle. Työperäistä maassamuuttoa pyritään lisäämään tarjoamalla varsinkin rakennemuutosalueille mahdollisuus työllistyä Pohjamaalle ja täten edistää työmarkkinoiden kohtaanto-ongelmia ja työvoiman rekrytointiongelmaa.
Kestävä yhdyskuntakehitys ja toimiva liikennejärjestelmä	Muutos: ELY-keskus suuntaa käytettävissä olevat työllisyysperusteiset investointivastuukset yritysten ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten parantamiseksi ensisijaisesti tiهانkkeisiin sekä alueen matkailuelinkeinon edistämiseen.
Luonnonvarojen kestävä käyttö	Etelä-Pohjamaan ELY-k
Monimuotoinen luonto ja puhtaat vedet	Etelä-Pohjamaan ELY-k
3.2. Elinkeinoelämän menestystekijät	
Strategiset painotukset	ELY -keskuksen muutosesitys
Hyvä saavutettavuus ja maankäyttö	Ei muutosesitystä
Yritysten ja julkisen sektorin uudistumisisky	(siirretään muokattuna seuraavan otsikon alle) Kasvuyrityspotentiaalia omaavia PK-yrityksiä haravoitetaan yhä tehokkaammin osana ELY-keskuksen yrityspalvelua. Linjauksissa huomioidaan potentiaalisia kasvu-yrityksiä. Yritysten kansainvälistymisessä Viexpon palvelu ja toiminta tuo alueelle selkeän lisäarvon. Palve-

	<p>lutarjonnassa säännöllistä yhteistyötä Viexpon kanssa tiivistetään ja sovitetaan yhteen. Yrityksille tarjotaan kokonaisvaltaisesti koko ELY-keskuksen ja TE-toimistojen palvelutarjontaa yrityksen kasvuun ja kansainvälistymiseen. Kasvua ja kansainvälistymistä tuetaan myös järjestelmällisesti osaamisen kehittämispalvelujen kautta. ELY-keskus varautuu myös tukemaan kasvavien ja kansainvälistyvien yritysten työvoimatarpeita turvaamalla riittävät resurssit rekrytointikoulutukseen. Kasvu- ja kansainvälistyvien yritysten henkilöstön osaamisen lisäämistä turvataan ESR-projektien kautta. Pohjanmaan ELY-keskus tekee tiivistä yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa.</p>
<p>Kasvuun ja kansainvälistymiseen kannustava innovaatioympäristö</p>	<p>Lisäys: Kasvuyrityspotentiaalia omaavia PK-yrityksiä haravoidaan yhä tehokkaammin osana alueellista Kvintetti-yhteistyötä. Linjauksissa huomioidaan potentiaalisia kasvu-yrityksiä ja kehitetään palveluvalikoimaa kasvua ja kansainvälistymistä tukeväksi. Yrityksille tarjotaan kokonaisvaltaisesti koko ELY-keskuksen, TE-toimiston, Finveran, Finpron ja Viexpon palvelutarjontaa yrityksen kasvuun ja kansainvälistymiseen. Kasvua ja kansainvälistymistä tuetaan myös järjestelmällisesti osaamisen kehittämispalvelujen kautta. ELY-keskus varautuu myös tukemaan kasvavien ja kansainvälistyvien yritysten työvoimatarpeita turvaamalla riittävät resurssit rekrytointikoulutukseen. Kasvu- ja kansainvälistyvien yritysten henkilöstön osaamisen lisäämistä turvataan ESR-projektien kautta. Yritysassiakkuusjohtoryhmä koordinoi ja yhteen sovittaa toimintaa ja sen alaisuudessa toimiva segmenttiryhmä kehittää palveluvalikoimaa. Pohjanmaan ELY-keskus tekee tiivistä yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa.</p>
<p>Uusiutuva energia ekotehokkuuden parantaminen</p>	<p>Ei muutosesitystä</p>
<p>Toimivat työmarkkinat ja osaavan työvoiman saatavuuden turvaaminen</p>	<p>Lisäys: Nuorten yhteiskuntatakuun mukaisesti nuorten ohjaukseen panostetaan ja alueen toimijoiden kanssa yhteistyötä tiivistetään. Hallituksen esitys uudeksi laiksi julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta aiheuttaa asiakkaille suunnattuun palveluvalikoimaan uudistuksia joita otetaan huomioon palveluita tarjottaessa sekä henkilö että yritysasiakkaille.</p> <p>Lisäys Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimisto on perustettu ja sen toiminta käynnistetty 1.1.2013. TE-toimistolla on toimipisteet Vaasassa, Kokkolassa, Pietarsaareissa, Kaustisella ja Närpiössä. Uuden TE-toimiston suunnitteluun ja toteutukseen panostetaan. Palvelujen kehittämistä tehdään tiiviissä yhteistyössä ELY-keskuksen asiantuntijoiden ja TE-toimistojen henkilöstön kanssa. Perustetuissa palvelulinjakohtaisissa ja keskitettävien palvelujen -kehittämissä on edustettuna TE-toimistojen henkilöstön asiantuntijat mahdollisimman laajasti.</p> <p>Pohjanmaan TE-toimiston palvelumallissa noudatetaan puhtaasti palvelulinjoihin perustuvaa palvelumallia. Palvelumallissa korostuu monikanavainen palvelu ja yrityslähtöisyys. Pohjanmaan TE-toimistossa hoidetaan keskitetysti mm. puhelinpalvelu, työttömyysturvan asiantuntijalausunnat, työttömyysetuudella tuetun omaehtoisen opiskelun seuranta. TE-toimiston hal-</p>

	<p>Immolliset asiat mm. taloushallinto, matkalaskut ja henkilöstöhallinto hoidetaan tiiviissä yhteydessä ELY-keskuksen hallintoyksikön kanssa. Periaatteena toimintojen järjestämisessä on että, TE-toimiston resurssit suunnataan asiakaspalveluun ja TE-toimisto uudistuksen toimeenpanoon (monikanavapalvelut, palvelulinjapalvelu, uudet palvelupisteet, palvelujen saatavuus koko alueella, toimittajakonsepti, aktiivinen työskentelyote) ja ELY-keskus huolehtii TE-toimiston palvelulinjoja palvelevasta asiantuntijataustatyöstä ja toiminnan yhteensovittamisesta ELY-keskuksen muun toiminnan kanssa.</p> <p>Lisäys: Rakennetyöttömyyttä alennetaan lisäämällä pitkään työttömänä olleiden työelämäosallisuutta ja tukemalla heidän työllistymistään erilaisin toimenpitein yhteistyössä mm. alueen kuntien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Käynnistyneessä kuntakokeilu hankkeessa kokeillaan pitkäaikaisytöttömien työllisyyden hoidin päävastuun siirtämistä kunnalle Kuntakokeilusta saatavia kokemuksia hyödynnetään myös työvoiman palvelukeskustoiminnan valtakunnallisissa.</p> <p>Lisäys: Rakennerasioiden rahoituksella on merkittävä rooli alueen yritysten kehittämisessä sekä osaavan työvoiman saatuuden turvaamisessa. Rahoituksella tuetaan sekä laajempia alueen elinkeinoelämää tukevia hankkeita että yksittäisten yritysten kehittämishankkeita ja työssä olevien osaamisen kehittämistä sekä työttömien työelämänä siirtymistä monin eri keinoin yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa.</p> <p>Uuden rakennerasioiden suunnittelussa tavoitteena on turvata riittävä EAKR rahoitus PK-yritysten kehittämishankkeille ja ESR rahoitus pk-yritysten ja työttömien koulutus ja tukitoimenpiteisiin</p>
3.3. Väestön hyvinvointi	
Strategiset painotukset	ELY-keskuksen muutosesitys
Terveellinen, turvallinen ja viihdyisä elinympäristö	Ei muutosesitystä
Toimivat matkat	Etelä-Pohjanmaan ELY-k
Turvallinen ruoka	Ei muutosesitystä
Nuorten osallistaminen	Pohjanmaan ELY-keskus hoitaa oman toimialueensa lisäksi Keski-Suomen, Pirkanmaan ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskusten toimialueilla kirjasto-, liikunta- ja nuorisotoimen tehtävät.
Maahanmuuttajien kotouttaminen	Ei muutosesitystä
Kirjasto-, kulttuuri- ja liikunta-palvelut	Ei muutosesitystä

3.4. ELY -keskusten toiminnan kehittäminen	
Strategiset painotukset	ELY -keskuksen muutosesitys
Johtajuus	Ei muutosesitystä
Henkilöstö	Ei muutosesitystä
Strategiat ja toiminnan suunnitelu	Ei muutosesitystä
Kumppanuudet ja resurssit	Ei muutosesitystä
Prosessit	Ei muutosesitystä
4. Resurssit	
Toimintamäärärahat - pohjataulukko, liite 3	
Ministeriöiden ohjauksessa olevat substanssimäärärahat - Jos sopimuksen muutosesitys (tms. esim. kehyspäätös) edellyttää taulukon päivittämistä niin muutokset merkitään hyväksytyyn sopimuksen liitteenä 3 olevaan taulukoon (merkitään punaisella)	
5. ELY -keskuksen valtakunnalliset / ylialueelliset erikois- toimistehtävät	
- ELY voi tehdä muutosehdotuksia keskeisimmistä tai erikois-koistumistehtävistä: ehdotettu tehtävä ja htv-tarve, mitä oh-	Pohjanmaan ELY-keskus koordinoi varsinaisen toimialueensa lisäksi Etelä-Pohjanmaan ELY:n toimialueella maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyvää alueellista yhteensovittamista, suunnittelua, ohjausta ja seuranta. ELY - keskus palvelee kalatalousasioissa myös Etelä-Pohjanmaan maakuntaa

<p>jaavaa tahoja koskee ja perustelut</p> <ul style="list-style-type: none"> - Päätökset tehdään kunkin asian edellyttämällä menettelyllä (esim. toiminnallinen sopimus, asetuksen muutos) - 		
<p>6. Mahdollinen neuvottelu</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - Sopinusten tarkistukset tehdään pääasiassa kirjallisella menettelyllä. Strategista merkitystä omaavasta aiheesta voidaan kuitenkin tarvittaessa järjestää neuvottelu (pl. toimintamenot) - Kuvataan lyhyesti neuvottelun aihe/-aiheet ja mitä ohjautuvia tahoja koskee 	<p>ELY-keskuksen neuvotteluesitys</p>	